

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubljani, dne 10. maja 1928

19. številka

O divjih petelinih

Težko pričakuje zeleno pomlad kmetič, če prav ga čaka dolgo-trajno delo, ki se prične spomladi in traja do pozne jeseni. Spomladi se veseli meščan, najbolj željno pa jo pričakujejo povsod prijatelji prirode in to naj si bo kateregakoli že stanu in poklica. Med največje prijatelje prirode pa spadajo gotovo pravi lovci, to so tisti, katerim ni samo za streljanje in moritev, nego za uživanje lepega stvarstva in jim je lov le nekaka zveza med prirodo in človekom. Ni jim toliko, za meso, kakor za spomin na lepe urice, užite v prirodi. Prave lovce pa najdemo med vsemi stanovi človeške družbe. Lov je zabava pač kot vse druge: ako jih gojiš pravilno so ti v korist, ako jih pretiravaš pa gotovo v škodo.

Kmetič dela ves teden na polju. Težko pričakuje nedelje, veseli se lepega dneva, katerega je Bog ustvaril, da človek počiva. Počitek seveda ne smemo smatrati v dobesednem pomenu, češ da bomo počivali leno sedeč ali pa, morda celo prespali nedeljo in praznik. Počivanje obstoji v tem, da ne izvršujemo baš tisto vsakdanje delo, za katero smo primorani, delo katero nam je utrudilo duh in telo, marveč, da si privoščimo nekaj kar nas kratkočasi in nam nudi razvedrilo. In baš lov spada med taka razvedrila.

Prišla je pomlad zelena. Kmetič dela ves teden na polju, pa pride sobotni večer. V mirni zavesti, da je storil svojo dolžnost, jo v družbi svojih dobrih prijateljev mahne v gozd. Počasi stopajo po gozdni poti, skozi gaj, prepojen z zdravim, svežim zrakom, pravim zdravilom za človeško telo. Kramljajoč se bližajo kočici, kjer bodo prenočili. Kaj je lepšega in prijetnejšega, kakor sedeti v kočici med dobrimi prijatelji, ki pripovedujejo zanimive dogodbe in pester lovske doživljaje. Nato ležejo k pokoju, kar ne traja dolgo. Kake štiri ure spanja in že je treba vstati. Kljub precej trdemu ležišču, navadno na tanko nastlani, največkrat že precej zdrobljeni slamni, včasih celo na golih deskah so prijetno prespali pomladansko noč. Že v ranih urah vstanejo sveži in veseli. In kaj bi tudi ne, saj jih čaka toliko lepega, toliko zanimivega.

Vstanejo, ko se prebuja gozd, ko zapiha nočnik, to je zgodnji vetrič, ki prebudi sanjajoči gaj. Zaziblje vrhove temnih smrek in tudi v tem času navadno še gole, v nebo štrleče bukove vejice se lahko zazibljejo. Zvezdice pričnejo bledeti in ko se pokaže na vzhodu lahna rdečica, že se zbudi prvi krilatec, rdečegrija taščica in zamoli svojo jutranjo molitvico.

Iz doline prinese veter glasove jutranjega zvona, ki še v mraku oznanja božji dan.

Medtem so lovci že na krajih, kjer pričakujejo, da se v kratkem oglasi največji gozdni čestilec pomladi — divji petelin. Kakor bi nekaj kapalo z drevja je slišati prvotno, vedno pogosteje, dokler se ne začuje nekako čudno klepanje, zaključeno z močnim povdar-

kom, kateremu sledi skripanje, podobno brušenju kose. — Pri tem čudnem spevu zaigra lovcu srce. Komaj čaka brušenje, med katerim divji petelin nič ne sliši. Skokoma se lovec bliža pomladanskemu pevcu, dokler se mu ne približa na strelno razdaljo, kakih 30 korakov. Ako je dosti svetlo, da lahko dobro pomeri, strelja kmalu; ako je še temno, malo počaka, ali v vsakem primeru je gotovo velik užitek za lovca, ko opazuje divjega petelina, ki navadno z visoko dvignjeno glavo, z zelo raztegnjenim vratom, obrnjen proti vzhodu, kjer pričakuje vzhod zlatega solca, nič

hudega sluteč, prepeva svojo zaljubljeno pesem, nevedoč, kdo da ga opazuje in da je to najbrže njegov zadnji spev. Pri takem opazovanju se dogodi, da lovca opazirjava grahasta divja kokoška, ljubica gluhega pevca, kateri je prav za prav namenjen ta spev in glasno klokajoč odleti. V takem primeru se kaj rad prebudi čudni pevec iz svoje zaljubljenosti in se še pravočasno reši, včasih pa poje in kleplje dalje, dokler ne zapoje smrtonosna cev, oznanjujoča smrt vsemu gaju.

Prav tako lep, kakor je bil pohod v gozd, tako lepa je vrnitev proti domu, po zelenih cvetočih tratah. Petelinji lov je končan že v ranih urah in vsakomur ostane še dovolj časa, da so odpočije tudi v pravem smislu besede. Menda ni nikoli tako sladak spanec, kakor baš takrat, ko se človek povrne iz prirode, kjer se je naužil dobrega zraka ter si osvežil duh in telo.

Poleg streljanja in prirodni krasoti pa nudi baš lov na divje peteline še mnogo drugega zanimivega. Skoraj pri vsakem lovu na divje peteline opazi lovec kake nove pojave, ki izvirajo navadno iz močnega ljubezenskega razpoloženja lepega pevca.

Prav čudno je na primer že to, da divji petelin ne slišijo med brušenjem. Še zanimivejši pa so pojavi, ko včasih drugače zelo plahi divji petelin postane domač in se kar nič ne boji človeka. Tak

zanimiv pojav so opazovali l. 1902. pri Trbovljah, kjer je divji petelin jel posecati dvorišče neke revne kočarice. Pridružil se je celo domačim kokoškam, ki so se ga početkom zelo bale, nazadnje pa je pobiral med njimi zrnje. Omenjenega divjega petelina vidimo na naši sliki, sedečega na hrbtu lovca. Precej dolgo je zahajal v posete k domačim kokoškam, šele proti koncu poletja je izostal. Morda se je stremil ali pa ga je uničila kaka žival. Kratko malo ni se več povrnil. Podoben primer se je zgodil letos tudi v Sorici na Gorenjskem. Tudi tamkaj je prišel divji petelin k ljudem in se sukal prav po domače med njimi. Pa tudi po drugih krajih so večkrat opazovali podobne pojave, katerih bi ljudje, ki poznajo divjega petelina kot zelo boječega in previdnega ptiča, komaj mogli verjeti, ako bi ne bilo verodostojnih prič, ki so vse to opazovale.

In tudi taki redki primeri dokazujejo, da je prečudovita mati narava.





Peterček pri nabiranju spomladanskih cvetlic. Tudi on se veseli prelepe cvetoče pomladi



Levo: Dr. Radoslava Pipuša, zaslužnega narodnega delavca so položili 3. maja v Mariboru k večnemu počitku



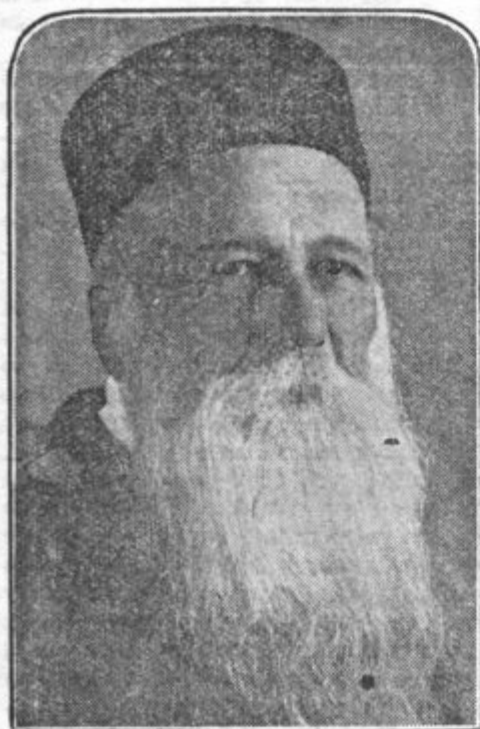
Matija Belec Bolfanski, ljudski pisatelj in zvest sotrudnik »Domovine«, kateri je napisal že celo vrsto večinoma šaljivih prigodb in pesmi. Živi pri sv. Bolfanku v Sl.g.



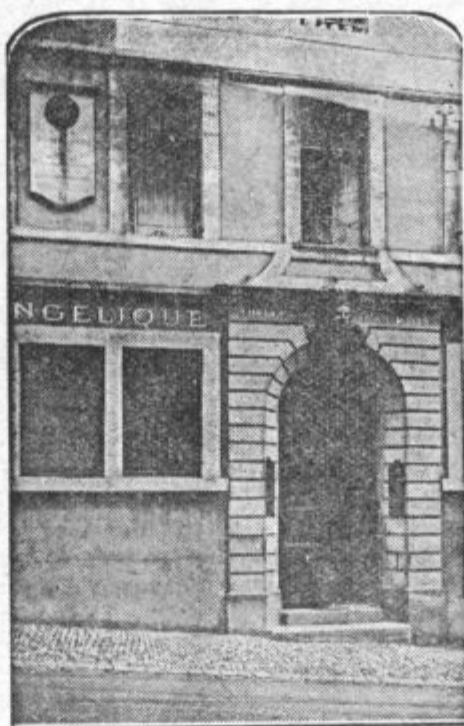
Prestolonaslednik Peterček pestuje svojega bratca Tomislava



† **Ana Belec**, žena ljudskega pisatelja in sotrudnika »Domovine« Matije Belca, ki je umrla 27. aprila tega leta pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah



Stoletnica rojstva ustanovitelja Rdečega križa. Menda ga ni med nami, ki bi ne bil že slišal o dobrotljivem delovanju Rdečega križa in mnogi, posebno oni, ki so se udeležili svetovne vojne, so prejeli njegovo pomoč. 8. maja je preteklo baš 100 let, kar se je rodil njegov ustanovitelj Henri Dunant v Ženevi v Švici, ki je umrl v visoki starosti 82 let



Poslanec SDS Sava Kosanović, na katerega je bil izvršen 5. maja v Beogradu napad od njegovih političnih nasprotnikov. Kosanović je znan po svojem odločnem nastopu proti korupciji in je zaslovel v svoji borbi za zboljšanje razmer v zloglasni beograjski Glavnjači



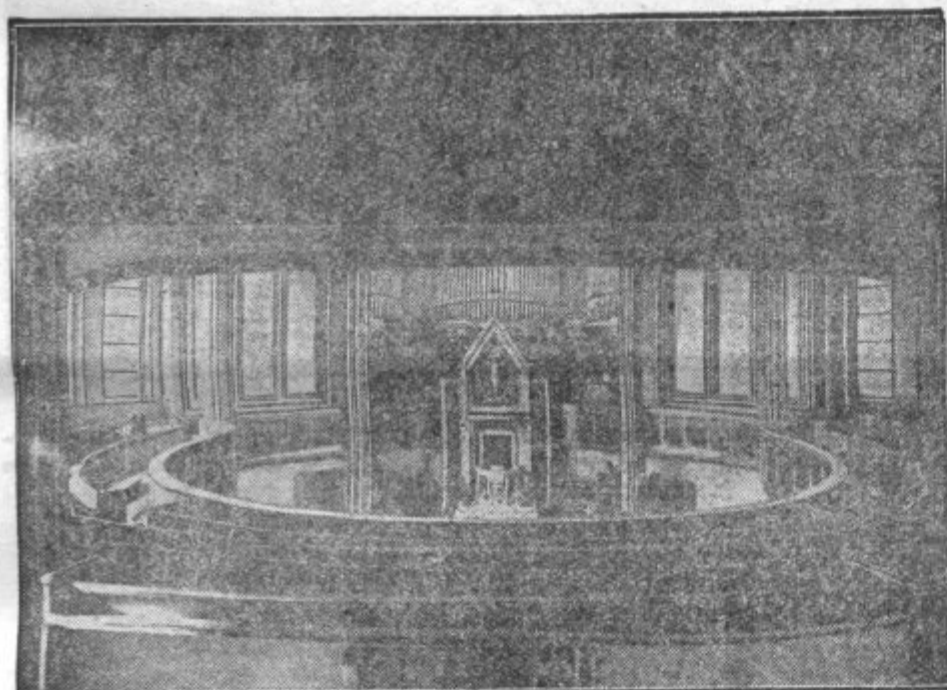
Zloglasni vlomilec in tat Vinko Gačnik iz St. Ruperta na Dolenjskem, ki ga oblasti že dolgo zasledujejo radi raznih hudodelstev. Komur je kaj znano, kje se nahaja, naj javi orožnikom



Pomlad na naših pašnikih



Francka Ruparjeva iz Ljubljane, ki je hodila po svetu kot plesalka, pri tem pa kradla kakor sraka



Levo: Moderna cerkev. Kakor se modernizira ves svet, tako so sezidali v Frankfurtu v Nemčiji nove vrste cerkev, ki je okrogla. Posvetili so jo sv. Juriju



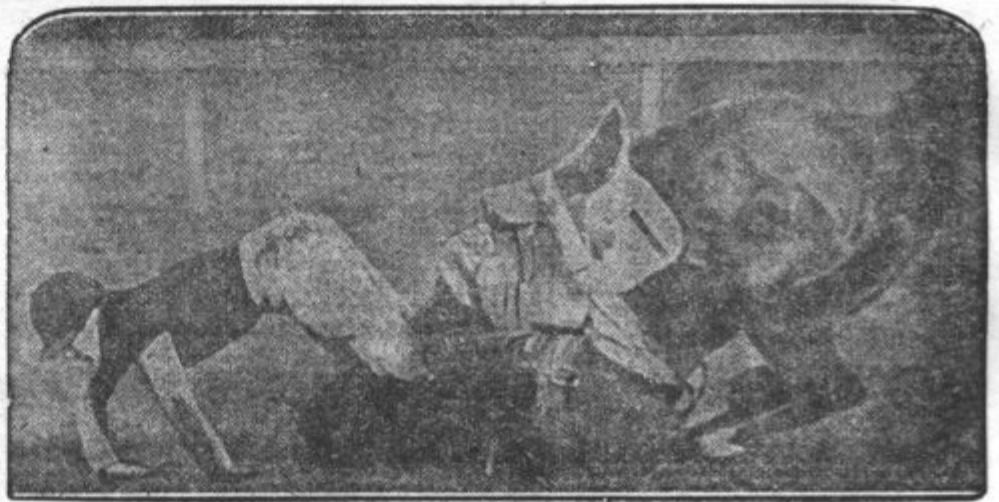
Desno: Betokranjski črednik, ki že komaj čaka, kdaj bo zatrobil na lepih poljanah. — Naši pastirci posebno težko čakajo lepih spomladanskih dni



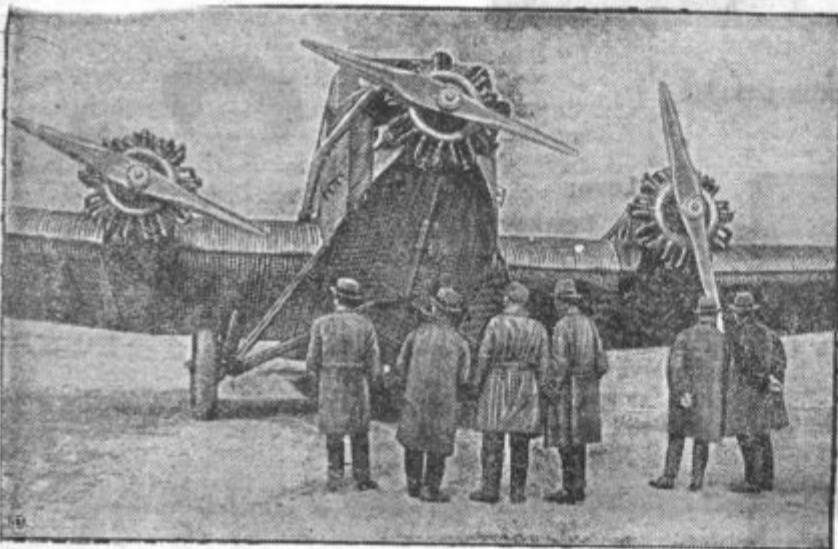
Levo: Kuna, vodjo madžarskih komunistov so pred kratkim prijeli na Dunaju. Sedaj hoče Madžarska, da ga ji izroče, da ga kaznuje za strahovite umore, ki jih je izvršil med svojim gospodarjenjem na Ogrskem. — Desno: Mesto Korint na Grškem, ki je bilo prizadeto po strašnem zadnjem potresu na Balkanu



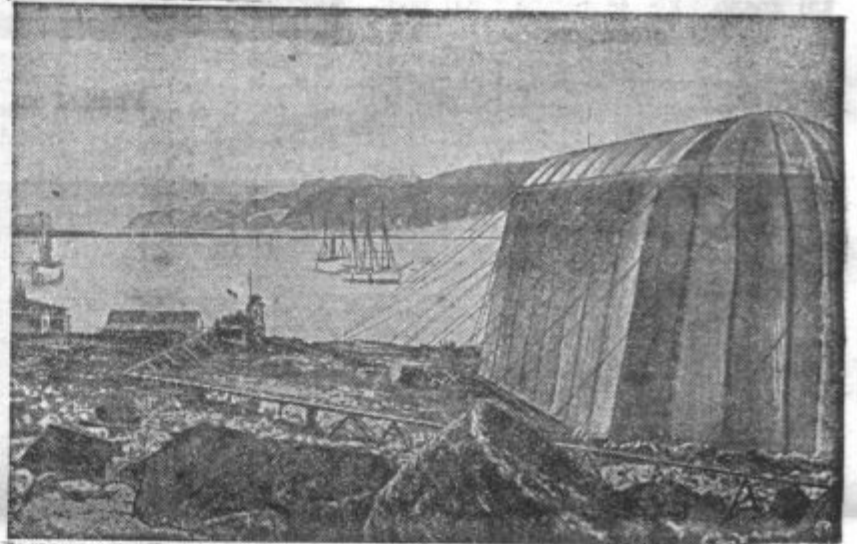
Dva dijamančnika v Ramonchampu na Francoskem sta praznovala te dni dijamančno poroko zakonca Lambalez-Maurice. Oba sta stara po 84 let



Angleški prestolonaslednik, strasten jahač je padel s konja. Zanimivo je, kako so ga bil v tistem trenutku fotografirali



Leteči spalni voz, ki frči med Berlinom in Parizom. Dočim pri nas občudujemo navažna letala, so drugi narodi že tako razvajeni, da grade leteče spalne vozove. Številnejši so pač ti narodi in bogatejši



Hangar, kraj, kjer bo shranjen italijanski zrakoplov »Italia« v Kingabayu in kjer se bo pripravljaj za polet na severni tečaj, kamor je namenjena ta ekspedicija v znanstvene svrhe



V Nemčiji so iznašli tako zvaní raketni motor za aeroplane in avtomobile, s katerim se nameravajo dvigniti v kratkem v neskončne višine, ki jih dosedaj še ni dosegel nihče.

Na levi: Kakšne ženske so v severnoafriških francoskih kolonijah: 1. mlado dekle iz Biskre s poslikanim čelom in lic, 2. muslimanka iz Alžira, 3. Berberka iz Alžira, 4. Beduinka iz Tunisa